

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

Amplius est hoc id est per signa sumpta ex mathematicis probare possumus: quod enim de figura et quantitate terre quimus: et de eis de quibus inquirunt mathematici. Item alii ille et alii nos in gramus tamen demonstrationes mathematicas possumus hic inducere propter rei quesite ydemptitatem: sed nos in signis mathematicis non habemus dicere propter quid: sed tamen quia: sed causa propter quid in mathematicis. Dicamus ergo quod primum signum probans terram esse rotundam est id quod cadit sub visu nostro in eclipsi lune. Si enim terra non esset rotunda: non esset rotunda umbra terre et si umbra non esset rotunda non viderem figurare eclipsis lune sub visu nostro in eclipsi lune sicut modo videmus eam figurari: non enim potest dici quod figura eclipsis lune sit in visu nostro et sic visus falsus ex longitate perveniens: sicut videmus accidere in lune a cessionibus. Eni vero quod videtur videri sub visu nostro cum videmus lunam scimus basim visus super lunam et siue nos videamus eam profundam quam est quasi cornua et nouacula siue videamus eam mediam quam est si linea recta secante lucidum eius ab eo quod est tenebrosius ipsa siue videamus eam gibbosam siue pnerere rotunditatis: in qua appet nobis quod basim visus nostri figuret spicem: sed sicut iaceat superficie equali cum tamen sciamus ita non esse ita. n. forte aliquis dicat accidere in lune eclipsi sectionem circulare propter visum et non esse ita aperte hoc enim dici non potest cum semper appet circularis: et id est quod perveniat ex aliquo vno in se habente ad lunam et non ex visum: sed aut non potest esse nisi umbra terre que aut est sicut circularis: aut ut piramus: aut ut colupna et quecumque horum dicat: tunc est quod figura terre sit rotunda. Aliud autem est si signum vel significans quod figura terre est rotunda: et quod ipsa est pue quantitate: sicut enim nos per transmittemur secundum latitudinem climatum aperte medij celi que est pversus meridie ad partem septentrionalem que dicitur alfarcada: quod farcada est idem quod vrsa que in septentrione mittat: occultat non bis quedam stelle in meridie ppetue occultatione que per aliquam viderem: et si est in inuenimur ab aglone versus meridie occultabimur nobis quedam septentrionales stelle et quedam meridionales orientem: egyptus enim et pars versus meridie sunt et illis appareret multe stelle meridionales quas hic que sumus in. viii. climate non videmus et e converso nobis multe stelle appareret sub polo aglonari quas illi non vident: nec huiusmodi potest esse nisi quod rotunditas terre cadit inter nos et illorum visus si enim terra esset superficie equali absque dubio vbi cumque esset homo in tota terra apperet ei vtriusque polus et omnes stelle site iuxta poli vtriusque paruitatis: aut terre signum est: quod hoc accidit per vnam mutationem circuli que dicitur orizon. Cum enim determinatum sit circuloz que sunt supra centrum idem esse proportiones siles quecumque mutat orizon secundum quantitate siles portio arcus que est inter stellam vnam et aliam in circulo meridiei que est circuli latitudinis: tunc occultat stella a visio huiusmodi que est vtriusque circuli orizon orientalis: et huiusmodi est alii quod vnum gradum que per excessit sexaginta miliaria: sicut quod omnium est per ea que dicta sunt quod terra est orbicularis et quod non est magne quantitate si enim magna esset ex pua mutatione quantitate non appareret stelle alie et iuxta polos vtriusque site et non appareret alii terminum que est finis circuli orizonalis secundum diversos terminos orbis si enim terra esset valde magna super pnerum terre circuli magni parum elongatur a linea recta equalis: et tunc diu pmutaremur antequam alie stelle nobis apparerent: et alie occultarent. Nunc autem quod ad pua mutationem hoc accidit orizon esse per circuli: et id est curvus est valde et recedit multum a dispoone linee recte et si volumus attendere erit in sensibili quantitate in proportione ad circuli signorum: quod linee visuales egredientes ab oculis nostris ad duo puncta orientis et occidentis dividunt circuli signorum in duo equalia que per hoc quod sex signa super sunt arcum subterdunt linee versus nos: quod sex si-

gna super viderem: ergo linee visus nostri sunt dyametris circuli signorum et cum dyametri sit linea pducta per centrum circuli orizon que hoc quod est de quantitate terre inter nos et centrum linee terre nihil omnino sit in proportione ad quantitate circuli signorum: et autem hec medietas terre cui est puncta fuerit alia medietas ipsi non erit que pponit ex duobus medietatibus sensibilis quantitate in proportione ad circuli signorum. Cuius est alia probatio est: quod stelle secantes circulos in astroz astronomioz et icosmies que sunt sicut astralabium et armille secant ea sicut circuli terre: quod autem oppositum in istra non pcoraret motui astroz super terram: sed hoc non fieret nisi idem esset centrum terre et in istra que opamur per opamur: ergo tate terre quantitas inter iacens inter verum centrum terre et in istra est quantitas in sensibili omnino: amplius autem significatio puitatis terre et non rotunditatis accipit et ex longitudine climatum que est ab oriente et occidentem extensa: vnum dicit quod locus qui in hispanijs herculis: eo quod hercules visus lunam sui triumphi erexit que super medietate est eadem mensura climatum terminum eiusdem climatum die que est sub centro inter enim orizonem illo iuxta gades herculis et orizonem medio vtriusque dicitur nisi quod da in oceanum mota est in climatis illius ergo pax distet orizon occidentem longitudine semicirculi terre que est climatis non est magna et sermo negatus quod huiusmodi duo loca sunt in noriale per totum semicirculi terre nam elephatum que nascitur in ea taz in dextrali ex vtraque parte maris que quod vnum climatis vnum est modus climatis respectu et proportionem ad se arabice aleopati non enim nascitur elephates nisi loca illa aggregamus: quod per aliam rationem non inueniuntur vicinitas orizonis ad sole cantem eorumdem in spe. Amplius autem quod terratur mathematici per rationes geometricas pbates et error aliquis sit in proba in suis pfectis opationibus in quibus estitas ex proportione vnum ad alterum brossi quibus tales opes pnterretes dyametrorum solis et lune et eclipsis docet tholomeus in suo alit ca. xvi. studet enim mathematici non vnum dyametrorum per alteram de his totum terre et dicit quod circuli secundum antiquos est triiij. milia milium sit vitio scripto depravata: tunc accidit ei ex eo quod tpe Ari. nodum dyametrorum solis et lune et terre cum inuenit et super quam inueniuntur sic qui secuti sunt tholomeum: gradibus terre equalibus continuarum et duas tertias vnum miliarum que determinat in cosmimetrici cum positum fuerit gradum vnum multiplicat ille in totum circuli et dicit colligere ex huiusmodi rotunditas circuli et quod dragita miliaria et cum septima parte vnum: eo quod circuli et septima: tunc erit bitas dyagita viginti septem miliaria: sic ergo res almagesti quod terra est rotundata respectu superiorum corporum: sic figura terre et loci eius et quod ipsa secta doctrina horum non potest habere eclipsim solis et lune per scientiam.

Explicit liber secundus de

